

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ervditione Religiosorum

Humbertus <de Romanis>

Ingolstadii, 1591

VD16 H 5888

3. Disciplina in gestu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50980](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50980)

scripturæ sunt sanguis & vita pauperum. Ecclesiast. 34. Panis egentium vita pauperum est: qui defraudat eum homo sanguinis est. Alius sanguis personæ, quæ illud defert, sciens illud esse de re iniuste acquisita. Mors enim sua, vt frequenter iacet ibi.

De disciplina in gestu.

CAPVT III.

Est autem gestus, motus vel dispositio membrorum corporis: & indicat corporis gestus dispositionem animi & motus, sicut effectus causam. Bernard. Ex cordis thesauro procedit quidquid foris apparet vitiosum. Vanum cor vanitatis notam ingerit corpori. Debet seruitus Dei, & interius coram Deo, & exterius coram proximo indecentiam cauere. Seneca: Si cōtinenses, etiam tui corporis motus obseruane indecori sint. Et notandum quod inter gestus corporis aliqui sunt reprehensibiles: & aliqui cōmendabiles. De reprehensibilibus verò octo modos tangere sufficiat. Primus pertinet ad superbiam, de quo habetur: Pro eo quod eleuatae sunt filiae Syon, & ambulauerunt collo extenso, &c. Sex sunt quæ odit Dominus, & septimum detestatur anima eius: Oculos sublimes. Cucurrit aduersus Deum erecto collo. Secundus pertinet ad iracundiam. Cùm animus ira commotus est, cor accensum stimulis iræ palpitat, corpus tremit, lingua præpeditur, facies ignescit. Vnde verum est illud Poetæ. Deprehendas animi tormenta latentis in ægro corpore. Tertius pertinet ad lasciuiam seu petulantiam. De quo

*In Apolog.
ad Guliel
Abbat. in
cap. dicitur.
à med.*

Isa. 3.

*Proverb. 6.
Iob. 15.*

E 5   habe-

*Mat. 23.**Prov. 10.**Ecc. 22.**Prov. 22.**Mat. 23.**Prov. 17.**Prov. 17.*

habetur: Plauderant & ambulabant pedibus suis, composito gradu incedebant, &c. Quartus pertinet ad pigritiam, & est cum nimia tarditate. Nimia tarditas ministri multum displicet Domino, secundum illud: Sicut acetum dentibus, & fumus oculis: sic piger his qui miserunt eum. Molestat enim eos sicut acetum dentes, & fumus oculos. De stercore bouum lapidatus est piger, & omnis qui tetigerit eum, excutiet manus suas. E conuerso velocitas ei multum placet, secundum illud: Vidisti virum velocem in opere suo: coram regibus stabit. Quintus pertinet ad inconstantiam, de quo habetur: Homo apostata, vir inutilis, graditur ore peruerso, terit pede, digito loquitur. Sextus pertinet ad molli-
 tiem, quæ est nimia teneritudo, siue impatientia rei duræ, de qua habetur Deuteronomij 28. Tenera mulier & delicata, quæ super terram ingredi non valebat, nec pedibus vestigium figere, propter molli-
 tiem & teneritudinẽ nimiam, inuidebit viro suo. Et Isaias: Non vocaberis mollis & tenera. Qui mollis est & dissolutus, frater est sua opera dissipantis. Mollis cedit duritiei, cum in opere occurrerit, & illud non perficit. Dissolutus, qui nullo amore ligatus est ad opus quod facit. Septimus pertinet ad negligentiam. In eo est negligentia, in quo deficit diligentia: qui non curat qualiter opus perficiat, vtrum benè vel malè: sed solum vt de illo se expediat. Multum decet, vt qui regi gloriæ ministrat, in ministerio suo diligentiam habeat. Hæc est quæ Deum honorificat. Mulier diligens corona est viro suo. Anima enim diligens, spõsum suum

suum Christum honorat. Ad diligentiam monemur. Diligenter exerce agrum tuum. Octavus pertinet ad dissolutionem, quæ est nimia timiditas: de qua; Væ dissolutis corde, qui nõ credunt Deo, & ideo non protegentur ab eo.

Pro. 24.

Eccl. 2.

De gestu commendabili.

S Equitur de gestu commendabili. quem Hugo de S. Victore notificat his verbis: Primum diligenter obseruandũ est, vt singula membra suum teneant officium: nec vsurpent alienum. Deinde vt vnumquodq; suum opus tam decenter ac modestè impleat, vt per indisciplinam oculos inspicientium non offendat. Item discretio actionum in membris obseruanda est, vt scilicet id agat vnumquodq; membrorũ, ad quod factum est, vt nec loquatur manus, nec os audiat, nec oculus linguæ officium assumat. Sunt quidam, qui nesciunt auscultare, nisi buccis patentibus. Alij loquentes digitum extendunt, supercilia erigunt, aut oculos rotantes, aut profunda pöderatione defigentes, cuiusdã intrinsecus magnificentiæ conatus ostendunt. Alij caput iactant, comam excutiunt, vestimenta adaptando componunt, & latera cubitando pedesq; extendendo ridiculam fatis ostentationis formã fingunt. Alij quasi ambæ aures ad audiendum factæ non sint, alteram tantum collo detorto voci venienti opponunt. Alij nauigant brachiis incedentes: & duplici quodam monstro, vno & eodem tempore pedibus deorsum in terra ambulant: & lacertis sursum in aère volant. Quid est, quæso, monstrum hoc, quod simul in se fingit

*In tract. de
nouit. in-
struend. ca.
12. à med.*

fingit hominis incessum, & nauis remigium, & auis volatum. Prima igitur custodia disciplina in gestu est, vt vnumquodque membrorum in eo officio, ad quod creatum est, se contineat: vt id quod facit, eo modo faciat, quo faciendū est. nec plus, nec minus, nec aliter. Et vt in paucis exemplificemus: Ridere debet sine apertione dentium, videre sine defixione oculorum, loqui sine extensione manuum, & extensione digitorum, incedere sine vtilatione brachiorum, & sine gesticatione scapularum, sedere sine alterutra superiectione pedum: sine extensione vel agitatione tibiaram, & sine accubatione laterum.

De disciplina in risu.

CAPVT IIII.

ET notandum quod virum religiosum multum decet, vt disciplinam seruet in risu. *Lib. 4. virt.* Quis risus sit reprehensibilis, ostendit Seneca his verbis: Miscbis interdum seriis iocos, sed temperatos: & sine detrimento dignitatis & verrecundia. Nam reprehensibilis risus est, si immodicus, si pueriliter effusus, si muliebriter fractus. Odibilem hominem facit risus aut superbus & elatus, aut malignus & furtiuus, aut alienis malis euocatus. Idem: Risus fit sine cachinno. Luctus in hac valle lachrymarum debet esse frequens & multus: risus verò rarus & modicus. Ad hoc monemur exēplo Christi, de cuius luctu habetur in multis locis sacrae Scripturae: scilicet Lucae 19. Iohan. 11. Hebreor. 5. De risu verò eius in hac vita presenti nusquam legimus.

Risus